A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

פאליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל

א צייטונג וועלכע ניט פרייהייט פון אויסדרוק צו אלע שיכטען.

VOLUME XIX No 7851 | Monday, April 25th, 1932 | יום ב׳, ג׳ דחו״ם פסח, תרצ״ב. | טאראנטא, מאנטאג דער 25־טער אפריל, 1932. | PRICE THREE CENTS

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY APR 27 1932 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

היטלער האלט אפ גרויסען זיעג אין וואהלען צום פרייסישען לאנדטאג

ווילנע קאכט מיט וידוי פון אלטען משומד וועגען דאפעלטען מארד

ווילנע, אפריל 24, (איטא).

די שטאדט ווילנע קאכט יעצט מיט א מאדנער פאסיונג.

הלל זאקרעמב׳ אן אלטער נע׳שמד׳ער איד, איז די טעג געקומען אין אפיס פון דער פאליציי און זיך מודה געווען אין האבען באגאנגען צוויי מארדען מיט פיעלע יאהרען צוריק.

דער זקן האט דערצעהלט, אז מיט 35 יאהר צוריק האט ער איבערגעלעבט א שווערע טראגעדיע, וועו עס זענען ביי איהם געשטאנען זיין פרוי און זיין בן־יחיד. א טרויעריגער האט ער דאן פאר־לאזען די שטאדט און זיך באזעצט אין א שטעטעל לעבען ווילנע. דארט האט ער זיך פארליבט אין א קריסטליכער פרוי, זיך גע׳שמד׳ט און מיט איהר חתונה געהאט.

א צייט שפעטער האט ער גענומען פארדעכטיגען איינעם פון זיינע ארבייטער אויפ׳ן פולווארק, וואו ער האט גע־וואוינט, אין פיהרען א ליבע מיט זיין פרוי. געטריבען פון אייפערזוכט האט ער דעם ארבייטער ערמארדעט. קיינער האט וועגען דעם ניט געוואוסט א חוץ זיין פרוי. ווען זי האט איהם גענומען סטראר־שען, האט ער אויך זי פאר׳סמ׳ט מיט סטריכנין און זי איז געשטארבען.

די שרעקליכע מעשים האבען איהם אבער ניט געלאזט רוהען. ער האט פאר־לאזען זיין פאלווארק און איז געוואָרען א בעל־תשובה. ער האט געפאדערט מען זאל איהם באשטראפען פאר די גרויזאמע פארברעכענס וואס ער איז באגאנגען.

באזעצונג פון אידען אין בירא־בידזשאן ניט אפגעשטעלט

מאסקווע, אפריל, 24, (איטא).

די איבערוואנדערונג קיין בירא־בידזשאן וועט ווידער באגייט ווערען דעם 10־טען מאי, לויט א פארארדנונג, וואס אין ארויסגעגעבען געווארען דורך דעם ״קאמזעט״, (רעגיערונגס דעפארטמענט איינצואורדנען אידען אויף לאנד און אין הער אינדוסטריע) נאכדעם ווי א פארארד־נונג מען זאל די איינוואנדערונג צייטווייליג אפשטעלען איז פון דעם ״קאמזעט״ ארויסגעגעבען געווארען דעם 9־טען אפ־ריל.

עס איז אין יענעם באפעל אנגעווי־זען געווארען, אז די איבערוואנדערונג ווערט אויף דערווייל אפגעשטעלט צוליעב מאנגעל אין דירות, צוליעב דער לאנג־זאמקייט אין הייזער־בוי און צוליעב די שלעכטע וועגען.

די היינטיגע פאראדרנונג ווייזט אבער אז, אז פיעל פון די שווערינקייטען איינצואורדנען די איינוואנדערער באזייטיגט געווארען און די איבערוואנ־דערונג וועט זיך ווידער אנהויבען אין דעם ״באשטימטען טאג.

אלוועלטליכער אידישער קאנגרעס וועט פאררופען ווערען קומענדען יולי אין זשענעווא

ניו־יארק, אפריל, 24, (איטא).

100 אידישע ארגאניזאציעס, איינ־שליסענדיג 10 נאציאנאלע, וועלכע האב־בען זיך היינט פארזאמעלט אונטער דער אויפזיכט פון דעם ״אידישען קאנגרעס״, האבען גוטגעהייסען דעם פארשלאג פון קאנגרעס צו פאררופען אן אלוועלטליכע קאנפערענץ אין זשענעווא געקפסען יולי, צו באטראכטען די פראקטישקייט צו שא־פען אן אלוועלטליכען אידישען קאנגרעס.

די קאנפערענץ האט זיך דערקלערט צום גונסטען צו שאפען אן אלוועלטליכען אידישען קאנגרעס אלס א דריינגענדע נויטווענדיגקייט צו פארטידיגען די מא־ראלישע אידישע רעכטס אין אלע לענדער. עס איז באשלאסען געווארען אז א צווייי־טע קאנפערענץ זאל פאררופען ווערען אין דעם 22־טען מאי צו דיסקוטירען די ארגאניזאציע אין באשטימען דעלעגאטען.

אראנזשמענטס וועלען געמאכט ווע־רען פון דער אדמיניסטראטיווער קאמיטע באשטעהענד פון א דעלעגאט פון יעדער ארגאניזאציע וועלכע איז הייגט געווען פארטראטען.

דער זקן האט דערצעהלט, אז מיט 35 יאהר צוריק האט ער איבערגעלעבט א שווערע טראגעדיע, וועו עס זענען ביי איהם געשטאנען זיין פרוי און זיין בן־יחיד. א טרויעריגער האט ער דאן פאר־לאזען די שטאדט און זיך באזעצט אין א שטעטעל לעבען ווילנע. דארט האט ער זיך פארליבט אין א קריסטליכער פרוי, זיך גע׳שמד׳ט און מיט איהר חתונה געהאט.

א צייט שפעטער האט ער גענומען פארדעכטיגען איינעם פון זיינע ארבייט־טער אויפ׳ן פולווארק, וואו ער האט גע־וואוינט, אין פיהרען א ליבע מיט זיין פרוי. געטריבען פון אייפערזוכט האט ער דעם ארבייטער ערמארדעט. קיינער האט וועגען דעם ניט געוואוסט א חוץ זיין פרוי. ווען זי האט איהם גענומען סטראר־שען, האט ער אויך זי פאר׳סמ׳ט מיט סטריכנין און זי איז געשטארבען.

די שרעקליכע מעשים האבען איהם אבער ניט געלאזט רוהען. ער האט פאר־לאזען זיין פאלווארק און איז געוואָרען א בעל־תשובה. ער האט געפאדערט מען זאל איהם באשטראפען פאר די גרויזאמע פארברעכענס וואס ער איז באגאנגען.

ספר תורה ארויסגע־נגעבען אין ברוקלין און פארברענט

ניו־יארק, אפריל, 24, (איטא).

די אידישע באפעלקערונג פון ניו־יארק איז אויפגעטרייסלט צוליעב דעם, וואס א ספר־תורה איז ארויסגע׳גנב׳עט געווארען פון א ברוקלינער שוהל — די אהבת משה שוהל, אויף 572 אלבאני עווענו — און איז צוריסען און געשענד־רעט געווארען, פארברענענדיג טיילען אויף א לאדיגען פלאץ לעבען דער שוהל.

שטיקלאך פארמעט זענען דארט שפעטער געפונען געווארען.

די פאליציי דערקלערהרט, אז דאס איז געווען די ארבייט פון סאדיסטן וועלכע האבען ניט איבערגעלאזען הינטער זיך קיין שום שפור.

די איבערגעבליבענע שטיקלאך פון דער ספר־תורה וועלען מיקבר ווערען קומענדען זונטאג לעבען דעם קבר פון מרס. טענענבוים אין וועיסענס אנדענק איהר מאן האט דעם ספר מנדב געווען מיט 6 יאהר צוריק.

ווילנער נעריכט פאר־דאמט פון פראנצויזישע סטודענטען

פאריז, אפריל, 24, (איטא).

א פראטעסט נעגען דער פאראורטייל לונג פון דעם ווילנער אידישען סטודענט, וואלפין, איז אנגענומען געווארען אויף א פאראמאלונג פון 500 סטודענטען אין דער שטאדט נאנסי.

דאס נעריכט, וואס האט פאראור־טיילט וואלפין׳ען צו צוויי יאהר טורמע אין צוזאמענהאנג מיט די אנטיסעמיט־שע עקסצעסען אין ווילנע, וואס האבען געפיהרט צום טויט פון דעם קריסטליכען סטודענט, וואצלאווסקי, איז פארדאמט געווארען אין דער רעוואלוציע וואס די פארזאמלונג האט אנגענומען.

דער אורטייל פון נעריכט איז באר־צייכענט געווארען אלס גרונטלאזער בלבול אויפ׳ן אידישען פאלק.

לינדבערג׳ס בייבי נאך ניט געפונען

נארפאלק, ווירדזשיניא, אפריל, 24.

די פראמינענטע קאמיטע פון דריי וועלכע האט געזוכט צו פארקניפען פאר־האנדלונגען מיט די לינדבערג קידנעפערס האט היינט אויסגעלאזען אז אפיעל צו דער פרעסע, מען זאל זיי לאזען צורוה, נאכדעם ווי עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז די קאמיטע האט ביז איצט גארנישט אויפגעטאן.

שוהל פון מיטעלאלטער אויס־געגראבען אין בודאפעסט

בודאפעסט, אפריל, 24, (איטא).

א אידישע שוהל פון מיטעלאלטער איז אויסגעגראבען געווארען אין א שטעד־טעל לעבען בודאפעסט.

אין צוזאמענהאנג מיט דער דאזיגער אויסגראבונג ווערט איצט אנגעוויזען אז די ערשטע אידישע איינוואוינער אין אונגארן זענען אנגעקומען צוזאמען מיט די ארפאדען וועלכע האבען עס אריבער־געבראכט די מאגיארען קיין אונגארן.

אנטעריאר ציוניסטישע רייאן קאנפערענץ הערט אויס באגייס־טערטען גרוס וועגען ארץ ישראל פון דר. נחום גאלדמאן

קאנפערענץ פראטעסטירט געגען פאלעסטינער אדמיניסטראציע פאר אוועקגעבען אראבער אידישען באדען פון עמק השרון און פאר טאלערירען מער־דרייען. — יאהר טעטיגקייט פון קאנפערענץ אויסגעהערט. — 211 דעלעגאטען און געסט פון איבער גאנץ אנטאררייא.

טיוואלי טעאטער איבערגעפאקט ביי גרויסער מאסענפארזאמלונג

אנטאריא שאפט העלפט פון ציוניסטישע פאדען מיט קלענערע הוצאות

דער פינאנציעלער באריכט, צוזא־מענגעשטעלט און געלייענט פון מר. בער־נארד וויזיז, דערצעהלט וועגען 52.124.92 דאלאר, וואס איז געשאפען געווארען אין 1931 אין אנטאריא. פערציג פראצענט פון דער אלגעמיינער סומע, וואס איז דעם יאהר געשאפען געווארען אין גאנץ קא־נאדע.

טאראנטא האט געשאפען 59 פרא־צענט פון דעם וואס איז געשאפען געווא־רען אין אנטאריא.

מרס. דונקעלמאן צייגט אן, אז אין די לעצטע צוויי יאהר האט אנטאריא גע־שאפען ארום א העלפט פון דאס גאנצע געלט, וואס איז געשאפען געווארען אין קאנאדע פאר ציוניסטישע צוועקען און אויף די געשאפענע 143,670 דאלאר זע־נען געפאלען בלויז 20,560.65 דאלאר הוצאות, ד. ה. 14 פראצענט, דאן ווען די הוצאות האבען אין די אנדערע ציוניסט־ישע דיווישאנס אין קאנאדע באטראפען א פיעל גרעסערען פראצענט.

אז דער אנטאריאר ציוניסטישער רייאן פראטעסטירט אויפ׳ן העפטיגסטען אופן געגען דער האנדלונג פון דער פאר־לעסטינער אדמיניסטראציע פאר צוגעשט־מען פון דעם אידישען נאציאנאל פאנד א טייל פון דעם באדען פון עמק השרון (וואדי־האווארים) און אוועקגעבען עס אויף א געוויסער צייט צו אראבער — איז איינע פון די ווייטגיגסטע רעזאלו־ציעס וואס איז אנגענומען געווארען נעכ־טען ביי דעם צווייטען יערליכען צוזאמענ־פאר פונ׳ם ״ריזאן״.

דער דאזיגער באדען אין פאלעסטינע איז אויסגעלייזט געווארען פון די קאנא־דער ציוניסטען ביי דער וויניפעגער קאנ־ווענשאן.

ארום דער דאזיגער רעזאלוציע וועל־כע איז פארגעלייגט געווארען ביי דער

(פארזעצונג אויף פייזיז 3)

דעגען פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין קאנאדע.

לואי פיטש, פון מאנטרעאל, האלט א לענגערע קלוגע און געלונגענע רעדע, אין וועלכער ער וושטערט די איינרעדע־נאד וועיז, אז דער אנטאריא ראיאן איז געקר־מען צו מאכען מחלוקת. עס זענען דא מענשען, זאגט ער, וואס מיינען, אז וואס עס קומט ארויס פון מאנטרעאל, איז הייליג, און אז, וואס עס קומט פון טא־ראנטא איז גאר ניט, איז בונט.

ער נעהט שפעטער איבער צו רעדען מיט באגייסטערונג וועגען דעם ״איינצי־גען ליכטיגען פונקט״ אויף דעם אידי־שען האריזאנט, — ארץ ישראל, און רופט אלע אנוועזענדע פאנאנדערצוטראר־גען דעם רוף צו פארשטארקטער טעטיג־קייט.

ווייסגאל רופט צוריק צו ציילען פון ערשטען ציוניזם

מאיר וו. ווייסגאל האט אין זיין באַ־גייסטערענדער רעדע גערופען צוריק צו דער אידיאלאגיע פון אמאליגען ציוניזם, וועמעס הויפט ציעל איז נישט געווען בלויז אויפצובויען ארץ ישראל, נאר אויס־צוביילען און דערציהען ציוניסטיש דאס אידיש פאלק.

ווייסגאל פאלט ביטער אן אויף די, וואס שטעלען אוועק פריוואטע אינציאַ־טיוויע געגען נאציאנאלען קאפיטאל און נאציאנאלע אויפטאוונגען אין ארץ ישראל אהן די צוגרייטונגען פון דעם נאציאנא־לען פארמעגען פון קרן היסוד, דעם אידי־שען נאציאנאל פאנד און הקמת, וואלט נישט מעגליך געווען קיין פריוואטע איני־ציאטיווע אין לאנד.

וועגען די לאבייס, וואס פערזיגען נאר אלץ וועגען א מיסיע פון אידישען פאלק, זאגט ווייסגאל, אז ״מיר האבען אזיין מיסיע, צו לעבען, און דאס דערגריי־כען מיר מיט אונזער אידישען נאציאנא־לזם און אוזבוי ארבייט אין ארץ ישראל.

מעלטשעט אפערירט אין ירושלים

ירושלים, אפריל, 24, (איטא). — לארד מעלטשעט, וועלכער האט דא נעב־טען דורכגעמאכט א קליינע אפעראציע, פיהלט שוין בעסער און מען ערווארט, אז ער זאל נאר אין ניכבו אינגאנצען גע־זונט ווערען.

פרצ׳עס ערשטע פרוי, טויט

וואַרשא, אפריל, 24, (איטא).

שרה ליבטענפעלד, די ערשטע פרוי פון י. ל. פרץ איז היינט געשטארבען אין עלטער פון 82 יאהר.

זי האט מנדב געווען א גרויסע ביב־ליאטעק צום העבראיישען אוניווערזיטעט אין ירושלים.

אנטעריאר ציוניסטישע רייאן קאנפערענץ

אנטי־ציוניסטישע כוחות אויפ׳ן אידישען ישוב אין ארץ ישראל אין 1929 איז גע־ווען דער אנהויב פון א נייער עפאבע אין ציוניזם.

עס זענען דא דאקומענטאלע באווייז זען, אז אין 1929 איז געשאפט געווארען א קאמבינירטע אטאקע אויף אלע פראנ־טען און אלע מעגליכע צענטרען, כדי מיט א מאל דעם ציוניזם און דעם ישוב אין ארץ ישראל אפצואווישען. די שנאים האבען זיך דערשראקען פאר דער וואק־סענדער מאכט פון ציוניזם און האבען פארשטאנען, אז אויב זיי וועלען דעם ציוניזם יעצט ניט אומברענגען, וועלען זיי עס שפעטער זיכער נישט קענען טאָן.

דער ישוב אין ארץ ישראל פיהלט זיך שטארקער נאך 1929

און דער ישוב אין ארץ ישראל און די ציוניסטישע כוחות האבען אויף יעדען פלאץ די אטאקע צוריקגעשלאגען בעסער ווי אידען האבען געגלייבט. אז זיי זענען פעהיג עס צו טאָן.

דער ישוב פיהלט זיך היינט הול־דערט מאל שטארקער, ווי איידער די אַנ־פאלען, און ווי האט דערקלערהרט א פראָ־מינענטער ברייטישער שטאטסמאן: — ״דאס איז געווען די ערשטע פראבע פון ציוניזם״. און ער האט די פראבע אויס־געהאלטען.

דר. גאלדמאן דערקלערהרט, אז נאך די אלע גזרות, ווייטע פאפירען און כריעה, איז ענגלאנד נאך געווען גענוג לויאל צו די אידען.

״עס איז לייכט צו דערגרייכען נצחונות״, רופט אויס דער רעדנער. ״אין א וועלט, וואס איז פול מיט סימפאטיעס, עס איז אבער א שטארקערער באוויז אויף דעם גרויסען כוח פון ציוניזם אונזערע וויכטיגע דערגרייכונגען אין א וועלט, וואס איז פול מיט שונאים צו אונזער אידעאל״.

דר. גאלדמאן האלט וויכטיגע פאליטישע רעדע

די וויכטיגסטע רעדע ביי דער פאר־מיטאג זיצונג האט געהאלטען דר. נחום גאלדמאן, דער פיהרער פון די ציוניסטען אין דייטשלאנד.

זיין רעדע, וואס האט זיך אויסגע־צייכענט מיט דעם ברייטען פארנעם פון א טיפזעהענדען שטאטסמאן, האט קלאר אויסגעמאלט און מיט פאקטען עס באַ־שטעטיגט, אז דער יעצטיגער צושטאנד אין ציוניזם איז ווייט פון צו זיין א מרה שחורה׳דיגער.

דער געפיהל, וואס באהערשט ציוי־ניסטען איבעראל, אז זיי זענען געצוואונ־גען צו טאָן פאר ארץ ישראל, כדי עפעס צו טאָן, אום נישט צו פארלירען די גע־וואונענע פאזיציעס, און אז אונזערע פאַ־וויציעס אין ארץ ישראל זענען זעהר שוואַ־כע, און אז די האפנונגען זענען אויך ניט קיין גלענצענדע — די דאזיגע יאוש׳דיגע שטימונג איז לחלוטין נישט קיין בארעכ־טיגטע.

די יעצטיגע לאגע אין ציוניזם איז זעהר א גינסטיגע

עס איז נאך אין דער געשיכטע פון פאליטישען ציוניזם קיינמאל נישט געווען קיין גינסטיגערע לאגע ווי יעצט.

די אטאקע פון אלע פאראיינגטע אידעאַ־לען אויף אונזערע אידישע אינסטיטוציעס, אויף אונזערע אידישע אינטערעסען, אויף אונזערע אידישע רעכטס אין אלע לענדער, אויף אונזערע אידישע אינטערעסען אין ארץ ישראל, אויף אונזערע אידישע אינטערעסען אין אלע לענדער, אויף אונזערע אידישע אינטערעסען אין אלע לענדער, אויף אונזערע אידישע אינטערעסען אין אלע לענדער